

Kaunis sinningia ei ole aiataim

Sinningia (*Sinningia*) on ligemale 40 liigiga mugulaimede perekond gesneerialiste (*Gesneriaceae*) sugukonnast, mis looduslikult kasvavad Kesk- ja Lõuna-Ameerika troopilistes metsades, enamasti Mehhiko ja Argentina aladel.

Sinningiat on vahel nimetatud ka gloksiiniaks, kuid tegelikult on need eri taimeperekonnad, ehkki mõlemad on gesneerialised ja pärinevad enam-vähem samast piirkonnast.

Toataimedena kasvatatakse peamiselt kauni sinningia (*S. speciosa*) sorte. Kõik turul olevad imekaunite õitega sinningiad on hübriidset päritolu ja seetõttu kasvatatakse nende puhul tihti ka ladinakeelset nimetust *Sinningia hybrida*, millele lisatakse vastav sordinimi. Olenemata sordist, on nende taime kasvuõuded siiski sarnased.

Sinningiate õite värviskaala ulatub valgest tumepunase ja lillani ning lisaks on veel kahevärviliste õitega sordid.

Sinningiatel on munajad kuni elliptilised tumerohelised lihavad lehed ning suured, kuni 10cm läbimõõduga püstised kellukakujulised sametjad ning ülespoole vaatavad õied. Sinningiad on väga õitsemishimulised. Kui neile kasvu-koht ja hoolitsus sobivad, saab õisi nautida kuni pool aastat järjest.

Kasvama hakanud mugulat on lihtsam õiget potti panna.

Õitsemise ajal hoitakse taime valguses, kuid erksa päikese eest varjatud õhurikkas kohas temperatuuril 15–18°.

Mugulad istutatakse niiskesse, huumusrikkasse, vett hästi läbi laskvasse, nõrgalt happelisse kuni neutraalsesse mulda (nn lilemuld õitstvatele taimele, kui ostate poest). Sinningiatele sobib 11–13cm läbimõõduga pott.

Istutada tuleks nõnda, et mugul jääks vahetult mullapinna alla. Õitsemise ajal on soovitatav regulaarne väetamine. Pärast õitsemist tuleks kastmist järjest vähendada, et taime maapealsed osad saaksid kuivada ja sinningia võiks jääda puhkama.

Puhkeperioodil hoitakse mugulat peaaegu kuivalt temperatuuril 12–15°. Pärast ümberistutamist uuel kevadel on soovitatav juurdu-

mise ajaks tõsta temperatuur 20–22 kraadini. Kui kasv on alanud, tuleks hoida eespool mainitud kasvu-aegset temperatuuri. Taim hakkab tavapäraselt uuesti õitsema umbes neli kuud pärast ümberistutamist.

Kuidas taim nime sai?

Lisaks kaunitele hübriididele on sinningia perekonnas ka liik, kelle ilu lööb üle sordiaretajate raske töö – hõbedane sinningia (*S. leucotricha*).

Tema puhul on kauniks kontrastiks valgekarvased lehed ja erkoranžid õied. Erakordse välimuse ja ka päritolu tõttu kutsutakse seda taime sageli Brasiilia eedelveissiks. Sinningia perekond on oma nime saanud Saksa botaaniku Wilhelm Sinningi (1792–884) auks. Liigiepiteet *speciosa* tähendab tähelepanuväärselt ilusat.

Sinningiat paljundatakse mugula jagamise teel või lehepistikutega, aiandites ka seemnetega.

Istutamisel tekib vahel küsimus, kumba pidi mugul mulda pista. Probleem tekib siis, kui mugul on puhkeseisundis ja pole aru saada, kummalt poolt ta kavatseb tõusmeid kasvatama hakata.

Kui sinningia pisut lapikut mugulat tähelepanelikult silmitseda, siis nähtub, et üks mugula pool on kumeram ja siledam, kuid teine pool lamedam, vahel isegi pisut nõgus ja pisikeste konarustega.

See kumeram pool, mis pisut meenutab paja põhja, käibki allapoole.

Vahel on soovitatud, et kui täpselt aru ei saa, kumb pool allapoole käib, võib mugula serviti istutada. See on asjakohane soovitus küll, kuid kehtib pigem värviliste kallade (*Zantedeschia*) istutamisel.

Sinningiad on pirtsakamad ja ei talu sellist teguviisi hästi, ning nad on varmad seda ka õitsemisega välja näitama.

Abiks on selline nipp, kui hoida mugulaid soojas niiskes ning poolhämäras keskkonnas seni, kuni mugula pealispoolle tekivad noored võsud – siis pole enam vaja mõistatada, kumb pool istutada üles või alla.

LEMBIT KAARNA

WIKIPEDIA COMMONS

Kuidas taime hooldada?

Vältige taime asukohana tõmbetuulega kohti, näiteks avatud aknalauda.

Vältige kastmisvee sattumist lehtedele ja otse mugula peale. Kuigi nad armastavad ka kõrget õhuniiskust, ei ole soovitatav neid piserdada. Jahe vesi ja lehtedele jäävad tilgad võivad põhjustada mädanikke.

Vältige taimepoti läbikuivamist kasvuaegsel perioodil. Siiski on neid kasulik pigem hoida kuivemana, kui et üle kasta – taim ei talu liigniiskust!

Vältige otsest päikesevalgust, asetage taim siiski valgesse ja sooja kohta.

Väetage õitsevatele toailledel ette nähtud väetisega regulaarselt, ent lõpetage väetamine juba taimele puhkeperioodi planeerides.

HORTICOM

KÜLVAME RÕÖMU

Elho. Kasvuhoone Sinu rõdul.

Elho ümbertöödeldud plastikust dekoratiivse istutuskastiga võid kasvatada taimi oma rõdul.

Kaitsekuppel kaitseb lindude eest, on spetsiaalse päikesefiltriga ja ventilatsiooniavadega. Kaasas stabilisaator, mis fikseerib mulda täis kasti.

Saadaval aiakeskustes üle Eesti.
www.horticom.ee

 HorticomEesti

ALLINN